

Силабус курсу ЕРГОНОМІКА

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Дні занять: четвер, 09.35-12.30, ауд. 230

Консультації: вівторок 14.00, ауд. 229

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

док. пед. наук, проф. Слозанська Ганна Іванівна

Контактна інформація

kulynyak@elr.tnpu.edu.ua, +380971838135

Опис дисципліни

Дисципліна “Ергономіка» спрямована на ознайомлення студентів з особливостями життєдіяльності у системі «людина – машина – середовище», вимогами для створення оптимальних умов її існування, методами вивчення та організації трудової діяльності у системі «людина – машина – середовище».

Особлива увага зосереджена на вивчення методологічних засад ергономіки і практику впровадження ергономічних вимог у процес життєдіяльності у системі «людина-машина-середовище», формування практичних навичок вирішення завдань гуманізації праці і підвищення її ефективності.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	1.Актуальність вивчення організаційно-середовищних умов життєдіяльності людини.	Знати понятійно-термінологічний апарат. Дослідити взаємозв'язок організації робочого середовища з якістю, швидкістю і ефективністю роботи. Проаналізувати основні етапи розвитку і ставлення ергономіки як науки. Вивчити проблеми і перспективи розвитку ергономіки в Україні.	Тести, питання
4 / 2	2.Методологічні засади ергономіки	Схарактеризувати науково-дослідницькі і практично-проектувальні аспекти ергономіки та сфери її застосування. Вивчити науковий апарат ергономіки. Знати завдання ергономіки, їх комплексність: вивчення умов праці; виявлення конструкційних недоліків виробничого обладнання; оцінка організації робочих місць; вивчення	Питання, тести

		інформаційної взаємодії людини і машини. Дослідити методологію ергономіки.	
2 / 4	3.Класифікація ергономіки.	Знати види ергономіки: корективна і проєктивна (превентивна), їх спільні та відмінні особливості і завдання. Схарактеризувати окремі види ергономіки. Вивчити напрями, рівні та принципові підходи в ергономіці. Дослідити ергономіку як міждисциплінарну науку. Схарактеризувати інженерну психологію як складову частину ергономіки.	Кейси, питання
4 / 4	4. Соціальні складові ергономіки	Розкрити соціальні показники життєдіяльності людини та її взаємозв'язок з соціальними явищами. Схарактеризувати соціально-психологічні елементи ергономіки, зовнішні і внутрішні засоби діяльності, умови життєдіяльності людини. Висвітлити складові СМЛС та ергономічні характеристики СЛМС.	Питання, тести
2 / 4	5.Професійна діяльність людини у системі «людини – машина – середовище»	Ознайомитися із поняттям діяльності, особливостями психофізіологічного і медичного забезпечення професійної діяльності, типами СЛМС за проміжною ланкою. Дослідити психофізіологічні властивості людини та їх роль у діяльності, функціональні стани працівника у процесі роботи. Вивити організацію робочих місць і проектування виробничого обладнання. Вивчити чинники ефективності і успішності професійної діяльності.	Питання, практичне завдання
4 / 4	6.Ергономічні вимоги до організації робочої зони.	Мати знання про «робочу зону», вивчити параметри робочого місця та особливості його організації із врахуванням антропометричних даних в організації.	Питання, практичне завдання
4 / 4	7. Ергономічні вимоги до організації простору.	Знати суть предметно-просторового середовища. Обґрунтувати взаємозв'язок між зв'язок організації предметно-просторового середовища з основними типами поведінки людини. Схарактеризувати особливості організації середовища для осіб з обмеженими можливостями. Діагностувати особливості організації інтер'єрного простору та санітарно-гігієнічні умови як складові ергономіки предметно-просторового середовища.	Питання, практичне завдання

4 / 4	8. Ергономічна оцінка та методи ергономічних досліджень	Отримати знання про суть, мету, завдання проведення ергономічних досліджень організації середовища. Оцінити ергономічні властивості архітектурного об'єкта. Обґрунтувати необхідність ергономічної експертизи середовища перебування. Схарактеризувати основні методи, що використовуються для здійснення ергономічної оцінки.	Питання, практичне завдання
-------	---	--	-----------------------------

Літературні джерела

1. Ашеро́в, А. Т., & Сажко, Г. І. (2005). Ергономіка інформаційних технологій: оцінка, проектування, експертиза. Навч. посіб. *Харків: УППА*.
2. Герасимов, Б. М. (2009). Організаційна ергономіка: Методи та алгоритми досліджень і проектування: монографія. *К.: Інформаційні системи*.
3. Гервас, О. Г. (2016). Ергономіка. Основи ергодизайну. Навчально-методичний посібник.
4. Зарицький, М. С. (2011). Ергономіка розумової діяльності. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського*, (14), 193-204.
5. Жигло, Ю. І., Гарьковець, А. М., & Дмитрієв, С. Л. (2004). Ергономіка робочих місць і діяльність оператора систем "людина-машина". Методичні вказівки до лабораторних робіт з курсу "Ергономіка".
6. Желі́бо, Є.П., Заверуха, Н. М., Зацарний, В. В. (2005). Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів ВЗО. К., 320 с.
- Пістун, І.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. — Суми. 1999.—301 с.
7. Іваськевич, І. О. (2002). Ергономіка: навчальний посібник/ І. О. Іваськевич. *Тернопіль: Економічна думка*.
8. Ковалів, В. М. (2016). Ергономіка управлінських технологій. *Науковий вісник Полісся*, (2 (6)), 159-165.
9. Салтисова, О. В. (2016). Ергономіка людино-машинного інтерфейсу.
10. Слободчиков, В.І., Ісаєв, Є.І. (1995). [Основи психологічної антропології](#). [Психологія людини: Введення в психологію](#) суб'єктивності. К.: Школа-Пресс, 384 с.
11. Стрілець, В. М., & Адаменко, М. І. (2012). ЕРГОНОМІКА РОБОЧИХ МІСЦЬ.
12. Татенко, В.О. (1996). Психологія у суб'єктному вимірі. К.: «Просвіта», 404 с.
13. Туровська, Г. І. (2017). Ергономіка робочих місць (укр.) Workplace ergonomics (en.).
14. Шпара, П.Е. (1984). Техническая эстетика и основы художественного конструирования. – 2-е изд., перераб. и доп. К.: Выща шк. Головное изд-во, 200 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не

більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	3
Модуль 1 (теми 1-5) – обговорення, розгляд питань, контрольна робота	30
Модуль 2 (теми 6-9) – розгляд питань, контрольна робота	30
ІНДЗ (теми 1-9) – індивідуально-дослідне завдання	20
Екзамен (теми 1-9) – тести, завдання	20